

Behandeling

Sterilisatie van de man (vasectomie)

Sterilisatie van de man is een vorm van anticonceptie, waarbij de zaadleiters worden doorgesneden en met een draadje of clipjes worden afgesloten.

Hierdoor kunnen er geen zaadcellen meer in het zaadvocht komen en wordt u definitief onvruchtbaar. Sterilisatie kan in principe niet ongedaan worden gemaakt. Het is dan ook alleen een goede keuze, als u zeker weet dat u geen kinderen (meer) wilt.

Een sterilisatie is een eenvoudige behandeling en is niet van invloed op uw seksuele leven. Sterilisatie is een veiligere vorm van anticonceptie dan het gebruik van condooms, het gebruik van orale anticonceptiva (de pil) of het spiraaltje.

(073) 553 60 10

Maandag t/m vrijdag 8.30 - 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over de behandeling.

Vorbereiding

Afspraak maken

Nadat u alle informatie goed heeft doorgelezen, kunt u online een afspraak

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afspraak-maken-sterilisatie-van-de-man-vasectomie>) maken voor de sterilisatie.

Hoe bereidt u zich voor?

- U hoeft voor de ingreep niet nuchter te zijn. U mag gewoon eten en drinken.
- Gebruikt u bloedverdünnende medicijnen? Dan moet u dit van tevoren melden aan de uroloog. In overleg met de arts die de medicijnen voorschrijft, zult u het gebruik van deze medicijnen een aantal dagen voor de behandeling moeten stoppen. Bloedverdünnende medicijnen zijn bijvoorbeeld Ascal, Acetosal of Sintrom.
- Om infectie te voorkomen, scheert u de dag voor de ingreep de balzak helemaal. De haren op de onderbuik hoeft u niet af te scheren. Gebruik geen ontharingscrème.
- U mag niet zelf autorijden na de behandeling. Regel een chauffeur die u naar huis kan brengen.
- Neem een strak zittende onderbroek of zwembroek mee voor na de behandeling.

Vul het toestemmingsformulier in!

Belangrijk! Vul voor uw afspraak het toestemmingsformulier

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-03/URO-704%2520A.pdf>) in en neem dit ingevulde

formulier mee naar uw afspraak. U vindt hetzelfde formulier ook hieronder.

Toestemmingsformulier

Wanneer u alle informatie heeft gekregen en begrepen, kunt u beslissen of u de behandeling wilt laten uitvoeren. Omdat het gaat om een behandeling met ingrijpende gevolgen zal uw arts u uitdrukkelijk om uw toestemming vragen. Op de dag van de behandeling moet u deze folder ondertekend mee brengen.

Naam : .....

Geboortedatum : .... - .... - .....

Straat en huisnr : .....

Postcode : ....

Woonplaats : .....

Telefoonnummer : .....

E-mailadres : .....

Ondergetekende heeft informatie ontvangen over vasectomie, heeft deze informatie begrepen, heeft gelegenheid gekregen tot het stellen van vragen en heeft vervolgens besloten deze behandeling te laten uitvoeren.

's Hertogenbosch, datum:

Handtekening

Resistente bacterie

Als u een resistente bacterie bij u draagt, zoals MRSA of ESBL, kan dit voor uzelf en voor medepatiënten een risico vormen bij het ondergaan van een medische behandeling. Het is daarom heel belangrijk dat u doorgeeft aan ons als u:

- in de afgelopen 2 maanden opgenomen of behandeld bent geweest in een buitenlandse zorginstelling;
- in de afgelopen 2 maanden opgenomen bent geweest in een Nederlands ziekenhuis of verpleeghuis waar een resistente bacterie aanwezig was;
- in de afgelopen 2 maanden in een instelling voor asielzoekers heeft gewoond;
- in contact komt met beroepsmatig gehouden levende varkens, vleeskalveren of vleeskuiken. Bijvoorbeeld varkens-, kalver- en pluimveehouders, veeartsen, medewerkers slachthuis;
- woont op een bedrijf met varkens, kalveren of vleeskuikens;
- ooit besmet bent geweest met een resistente bacterie;
- in contact komt met een drager van een resistente bacterie.

U wordt dan eventueel onderzocht op de aanwezigheid van resistente bacteriën. Is er zo'n bacterie aanwezig? Dan worden er in het ziekenhuis voorzorgsmaatregelen genomen om de verspreiding van de bacterie te voorkomen.

Geldt één van bovenstaande punten voor u? Geef dit dan door aan de polikliniek Urologie, telefoonnummer: (073) 553 60 10.

Verhinderd of erg verkouden?

Kunt u op de vastgestelde behandeldatum niet komen? Belt u dan zo snel mogelijk, maar uiterlijk een werkdag voor de behandeldatum naar de polikliniek.

Bent u de dagen voor de operatie/behandeling erg verkouden? Moet u veel hoesten of heeft u koorts? Neemt u dan minimaal 24 uur van tevoren contact op met de polikliniek.

De behandeling

Waar meldt u zich?

Meldt u zich 10 minuten voor uw afspraak bij de afdeling Poliklinische Operatiekamer

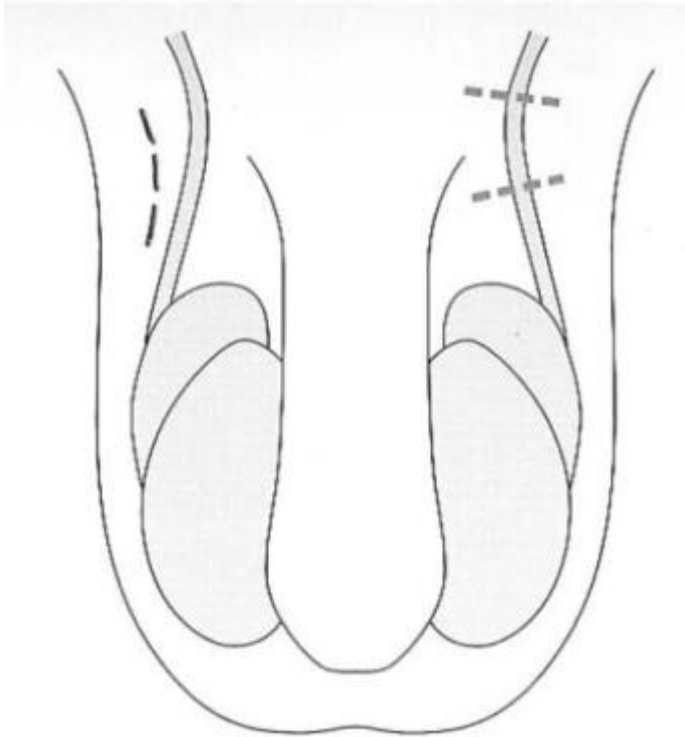
(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/poliklinische-operatiekamers-pok>). Gebouw B, verdieping 1, ontvangst 4.

Tijdens de behandeling

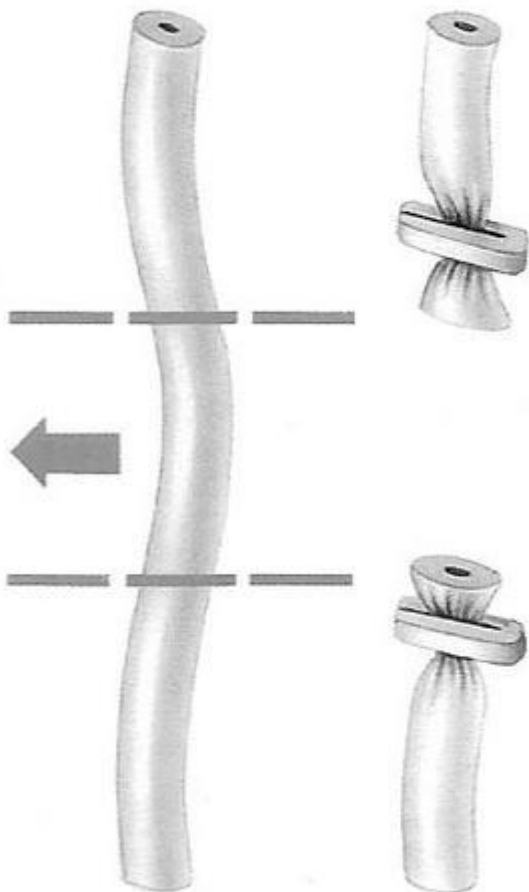
De vasectomie (sterilisatie) vindt plaats onder plaatselijke verdoving. De behandeling wordt gedaan door één van de urologen of arts-

assistenten in opleiding tot uroloog, of door de Physician Assistant. Na het ontsmetten van de balzak krijgt u een injectie in de huid van de balzak.

Daarna maakt de arts in de verdoofde huid een snee van ongeveer 1,5 centimeter, waarna de zaadleider vrij wordt gemaakt. Dit kan een trekkend, pijnlijk gevoel in de lies of onderbuik geven. Dat komt omdat er aan de zaadleider, die door het lieskanaal loopt, wordt getrokken.

De zaadleider wordt doorgesneden en er wordt ongeveer 1 cm verwijderd. De uiteinden worden met clipjes van titanium of een draadje afgesloten. Zaadcellen kunnen zo niet meer door de zaadleider.

Het wondje in de huid wordt gesloten met een hechting die er na ongeveer 10 tot 14 dagen vanzelf uitvalt. Deze hoeft dus niet verwijderd te worden. Daarna wordt de andere zaadleider op dezelfde wijze behandeld. De hele ingreep duurt ongeveer 15 minuten. Na de ingreep kunt u weer naar huis.

LET OP! Er is altijd een kleine kans dat een vasectomie niet onder plaatselijke verdoving kan worden verricht. Eerdere operaties, zoals een liesbreukcorrectie of operatie op kinderleeftijd in verband met niet ingedaalde testis, zijn hiervan meestal de oorzaak. Als u er voor kiest om meteen een afspraak te maken voor een vasectomie, moet u rekening houden met deze mogelijkheid. Er wordt dan in overleg met u een afspraak gemaakt voor een vasectomie onder narcose/sedatie op een andere dag.

Na de behandeling

Wanneer bent u niet meer vruchtbaar?

Na de behandeling bent u niet meteen onvruchtbaar. De zaadcellen die nog in de zaadleiters zitten komen de eerste maanden na de ingreep bij de zaadlozing mee. Daarom moet u in deze periode nog een voorbehoedmiddel blijven gebruiken. Het duurt meestal 3 maanden na de behandeling voordat alle levende zaadcellen zijn verdwenen. Binnen deze 3 maanden moeten ongeveer 15 tot 20 zaadlozingen plaats hebben gevonden.

Na deze 3 maanden én 15 tot 20 zaadlozingen, moet een zaadmonster worden onderzocht. Dit onderzoek is nodig voor het vaststellen van de onvruchtbaarheid. Het onderzoek wordt alleen gedaan op afspraak. Voor het maken van de afspraak belt u met het laboratorium Klinische Chemie en Hematologie, telefoonnummer: (073) 553 27 64. Houdt u er rekening mee dat voor dit onderzoek een wachtlijst kan bestaan. Wij adviseren u om 4 weken vantevoren te bellen voor een afspraak.

Het zaadmonster moet thuis opgevangen worden in het speciale potje wat u na de ingreep heeft meegekregen. Op de dag van de

afpraak levert u het zaadmonster in, binnen 1 uur na de zaadlozing.

Mocht de afspraak niet door kunnen gaan, geeft u dit dan telefonisch door aan het laboratorium.

Laboratorium Klinische Chemie en Hematologie, telefoonnummer: (073) 553 27 64. Bereikbaar op werkdagen van 08.00 tot 16.00 uur.

Zijn er geen levende zaadcellen meer zichtbaar in het zaadmonster? Dan is de sterilisatie geslaagd en is de behandeling ten einde. In dit geval kunt u stoppen met andere voorbehoedmiddelen. Soms moet u vaker een zaadmonster inleveren voordat de uitslag laat zien dat er geen zaadcellen meer aanwezig zijn. Bij 2% van de gesteriliseerde mannen duurt het 1 jaar voordat alle zaadcellen verdwenen zijn.

Heeft u na 3 maanden geen zaadmonster ingeleverd? Dan ontvangt u hiervoor ongeveer 1 jaar na de sterilisatie een herinnering.

De uitslag

De uitslag ontvangt u schriftelijk per post, binnen 2 weken nadat u het zaadmonster heeft ingeleverd.

Welke complicaties kunnen er zijn?

- Een kleine, blauwe verkleuring van de balzak en/of basis van de penis komt vaak voor. Ongeveer bij zo'n 20 tot 25% van de patiënten. Ook wat bloed- of vochtverlies uit de wondjes is niet verontrustend en gaat meestal vanzelf over. Soms treedt een nabloeding, bij 4% van de patiënten, of wondinfectie, bij 5% van de patiënten, op. Een verharding en gevoeligheid van het wondgebied kan tot 6 maanden aanwezig zijn.
- Pijn na de behandeling komt wel vaak voor. Dit gaat samen met een zeurend gevoel in de zaadballen of pijn tijdens het lopen. Meestal duurt dit enkele dagen, maar er zijn ook patiënten die hier enkele weken last van hebben. Soms kan na de sterilisatie een gevoel van stuwing optreden. Dit gebeurt bij 2% van de patiënten. Dit kan leiden tot pijnlijke sensaties voorafgaand aan de zaadlozing. Dit is tijdelijk.
- Ongeveer 5% van de patiënten houdt na een sterilisatie pijnklachten, de zogenaamde 'post-vasectomie pijn'. Deze wordt meestal gekenmerkt door aanhoudende of wisselende pijn ter hoogte van de zaadbal of de bijbal. De pijn verergert door lichamelijke activiteit, geslachtsgemeenschap of een zaadlozing. Daarbij is de bijbal vaak gevoelig en gezwollen.
- Nadelige psychologische gevolgen van een sterilisatie zijn zeldzaam.

Thuis

Leefregels en adviezen voor thuis

- Na de behandeling komen er gaasjes op beide wondjes. De volgende ochtend kunt het verband zelf verwijderen. Hierna mag u weer douchen. Als de hechtingen er uit zijn, mag u weer in bad.
- Het is goed als u enkele dagen een strakke onderbroek of zwembroek draagt. Om de kans op een nabloeding te verkleinen, kunt u het beste rustig aan doen de rest van de dag.
- U kunt de balzak koelen met een coldpack, een koude pakking. Leg wel een handdoek of washandje tussen coldpack en de balzak!
- Als de verdoving is uitgewerkt, kan het gebied van de balzak en de liezen pijnlijk worden. Hiervoor kunt u pijnstilling nemen, bijvoorbeeld paracetamol, maximaal 4 keer per dag 2 tabletten van 500mg. De meeste patiënten kunnen na enkele dagen weer werken. Dat ligt ook aan het soort werk dat u doet.
- De eerste dagen na de behandeling moet u zware werkzaamheden vermijden. Wanneer u een zwaar beroep heeft, kunt u beter enkele dagen vrij nemen.
- De eerste 7 tot 10 dagen mag u ook niet fietsen, sporten, zwemmen of zwaar tillen. Het is beter om in deze periode geen gemeenschap te hebben.

Wat verder van belang kan zijn

- Er is een hele kleine kans dat de uiteinden van de zaadleiters weer aan elkaar groeien en er opnieuw doorgankelijkheid, en dus vruchtbaarheid, ontstaat. Ook al zijn er bij controle van het zaadmonster geen zaadcellen meer aanwezig, dan nog is hernieuwde vruchtbaarheid na langere tijd mogelijk. Dit komt bij ongeveer 1 per 1000 patiënten voor.
- Het komt voor dat in het zaadmonster toch steeds enkele zaadcellen aanwezig blijven. Soms moet in dat geval na overleg met uw arts, een re-sterilisatie uitgevoerd worden. (NB. Ook deze behandeling wordt door het ziekenhuis gedeclareerd).
- Vasectomie is een definitieve behandeling, maar in bepaalde gevallen kan geprobeerd worden de sterilisatie ongedaan te maken.
- De behandeling heeft geen gevolgen voor het mechanisme en het gevoel bij de zaadlozing. Na sterilisatie worden de zaadcellen die nog steeds in de testikels worden gevormd door het lichaam afgebroken.
- Aan het zaadmonster is met het blote oog niet te zien of iemand vruchtbaar is of niet. Het sperma bestaat na sterilisatie vooral uit vocht van de prostaat en de zaadblaasjes.
- Wie van beide partners zich laat steriliseren, is een persoonlijke keuze. Vasectomie is een relatief kleine ingreep en wordt poliklinisch onder plaatselijke verdoving uitgevoerd.
- Vasectomie geeft geen enkele bescherming tegen seksueel overdraagbare aandoeningen zoals gonorrhoe, syfilis of AIDS.
- Vasectomie geeft geen grotere kans op zaadbalkanker of prostaatkanker.

Wanneer neemt u contact op?

Neem contact op met het ziekenhuis of uw huisarts als:

- u koorts krijgt boven 38.5 °C.
- u pijn krijgt die niet verdwijnt na het innemen van pijnstillers.
- er een forse zwelling van de wond en/of balzak ontstaat.
- u plotseling helderrood bloed of pus verliest via de wond.

Wat doet u bij problemen thuis ?

Krijgt u vóór uw controleafspraak meer pijn of blijft u pijn houden? Of zijn er andere problemen die te maken hebben met de operatie? Dan belt u het ziekenhuis.

Tijdens kantooruren belt u naar de polikliniek Urologie, dan kunnen wij u het beste helpen. Het telefoonnummer is (073) 553 60 10. Heeft u een probleem buiten kantooruren dat echt niet kan wachten? Bel dan naar de afdeling Spoedeisende Hulp, (073) 553 27 00.

Bij vragen of problemen ná uw eerste controleafspraak belt u uw huisarts.

Heeft u geen controleafspraak in het ziekenhuis? Dan belt u met het ziekenhuis bij problemen in de eerste 10 dagen na de operatie. Ná 10 dagen belt u met uw huisarts.

Vergoeding

Een vasectomie wordt niet vergoed in het basispakket van de ziektekostenverzekering. In sommige aanvullende pakketten wordt een vasectomie wel vergoed. Soms is er sprake van een gedeeltelijke vergoeding. De kosten van een vasectomie zijn €426,14 (dit is het tarief van 2024). Voor vragen over de totale kosten kunt u tijdens kantooruren bellen met de afdeling Facturering van het JBZ, telefoonnummer: (073) 553 85 00. Kijkt u in uw verzekeringspolis na welk bedrag bij u vergoed wordt. Als dit niet duidelijk is, kunt u contact opnemen met uw zorgverzekeraar.

Vragen

Vragen?

Heeft u na de sterilisatie nog vragen? Neem dan contact met ons op tijdens het telefonisch spreekuur: maandag t/m zondag van 10.30 tot 11.30 uur op het telefoonnummer (073) 553 67 00.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis neemt u mee:

- een geldig identiteitsbewijs
- uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO).

Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

Afspraak op onze locatie in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen of Rosmalen? Meld u eerst digitaal aan. Lees hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden>) hoe dit werkt.

Bekijk uw zorgverzekering

Het is uw eigen verantwoordelijkheid na te gaan of u verzekerd bent voor de zorg waarvoor u naar het Jeroen Bosch Ziekenhuis komt. Bekijk van tevoren uw polisvoorwaarden of informeer bij uw zorgverzekeraar (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kosten-en-zorgverzekering>).

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Urologie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/urologie>)

Code URO-704